

MOTÝC

BEATRIX ŽAŤKOVÁ

VIANOČE NA MADEIRE

VIANOCE
NA MADEIRE

BEATRIX ZAŤKOVÁ

VIANOCE
NA MADEIRE

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Knih je súčasťou edície s názvom *Ostrovne príbehy*

VIANOCE NA MADEIRE

Copyright © Beatrix Zatková 2023

Zodpovedná redaktorka: Mária Hroboňová

Obálku ilustrovala: Hana Hnízdoá

Grafická úprava: Zuzana Ondrovičová

Vydalo: Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o.

www.vydavatelstvomotyl.sk

Vydanie prvé. Rok vydania 2023

Tlač: TBB, a. s., Banská Bystrica

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, ani nijakými prostriedkami bez písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN: 978-80-8164-341-5

*Ďakujem ostrovu Madeira za jeho nevšedné vianočné kúzlo
a predovšetkým krásnemu betlehemu
na ulici Avenida Arriaga,
ktorý ma inšpiroval napísať túto knihu.*

1. KAPITOLA

Sofia stála pred nevelkým madeirským letiskom a pohľadom kĺzala po nevšednom obraze, ktorý sa jej naskytol. Čakala na priateľku Zuzanu a obzerala si mohutné palmy súperiace so silným novembrovým vetrom, kaktusy dorastajúce do pozoruhodných rozmerov a podivné stromy s názvom *araukária*, ktorý si práve vyhľadala na internete v mobilnom telefóne.

Pred chvíľou ešte sedela v lietadle a zamýšľala sa nad neuváženým krokom, na ktorý sa v tej krízovej chvíli odhodlala. Teraz si nebola istá už absolútne ničím. V pravidelných intervaloch sa u nej striedali chvíle nadšenia z nového života na ďalekom subtropickom ostrove s pocitmi paniky, zvierajúcej jej útroby oslabené náhlým stresom.

Hľadela cez okienko lietadla, premýšľala nad poslednými dňami a utápala sa v zmiešaných pocitoch, za ktoré si poväčšine mohla sama.

Čaká ma krásny život! Stretnem sa so Zuzanou, budem jej pomáhať s biznisom, viazať adventné vence, stavať betlehemy, rozkladať vianočné ruže po celom Funchale a popritom spoznávať čarokrásnu Madeiru a nasávať atmosféru pokoja bez akéhokoľvek stresu a napätia – tešila sa, pričom sa jej pery roztahovali do zasneného úsmevu.

A zároveň budem smútiť za vytúženým dieťaťom, o ktoré som prišla v šiestom mesiaci tehotenstva, a umárať sa rozchodom s Martinom po ôsmich rokoch neľahkého spolužitia. V týchto momentoch sa úsmev zmenil na bôľom presýtenú grimasu a z hrdla sa vydral neurčitý zvuk, ponášajúci sa na kvílenie vlka, ktorý nebolo možné prepočúť.

Letušky ponúkajúce pasažierom občerstvenie museli byť z cestujúcej na sedadle osemnásť B v rozpakoch, pretože nedokázali identifikovať, či je to turistka opájajúca sa eufóriou z nadchádzajúcej dovolenky, alebo zúfalá žena vracajúca sa na ostrov z donútenia. Alebo možno nešťastnica trpiaca bipolárnou poruchou, ktorá musela letieť, aby to čert vzal, práve ich aerolíniami! A tak sa na ňu len milo a blahosklonne usmievali a v duchu sa modlili k patrónovi všetkých letušiek, aby pokojne sedela a nepodľahla nutkavému pokušeniu do-bodať milého mladíka vedľa ihlicou z podprsienky.

Sofia, samozrejme, nemala nič podobné v pláne. Jediné, čo potrebovala, bolo urýchlene vystúpiť z tohto stiesneného dopravného prostriedku plného nadšených dovolenkárov a čo najskôr sa stratiť v objatí svojej múdrej priateľky Zuzany, ktorá si vždy vedela so všetkým poradiť a svojou pragmatickou povahou držala Sofiine občasnú úlety na uzde.

Jej túžba sa naplnila. Teda, zatiaľ iba spoločne. Podarilo sa jej vystúpiť z lietadla, vyzdvihnúť si batožinu a čakať na odvoz, kochajúc sa prírodou a pozorujúc chaos pred letiskovou halou. Ľudia sa motali všetkými smermi, väčšina z nich nakladala batožinu do pristavených taxíkov. Všetci boli usmíati, šťastní, že bezpečne pristáli, a plní vzrušenia z nadchádzajúcich dovolenkových dní.

Sofia si s údivom uvedomila, že vietor, ktorý komplikoval ich pristátie na funchalskom letisku Cristiana RONALDA, je síce

silný, no napriek tomu teplý a plný vôní. Slnko, predierajúce sa v krátkych momentoch pomedzi mraky, ju nenechávalo na pochybách, že aj počas zimy sa postará o príjemnú klímu a že vetrovku, ktorú má na sebe, nebude potrebovať. Z diaľky k nej prenikala vôňa oceánu a vlhký vzduch sa usídlil v jej vyžehlených hnedých vlasoch a vytvoril z nich podivnú kučeravú kreáciu.

Vôbec jej to však neprekážalo. V poslednom čase sa od svojho zovňajšku odstrihla a nemilosrdne riešila vnútorné pocity, ktoré sa premieňali na poriadne drámy a končili sa neuváženými krokmi. Výpoveď v práci, ktorá ju živila, rozchod s dlhoročným partnerom a prílet na tento nádherný, ale neznámy ostrov – to teda bolo niečo! Kde na to našla odvalu? A má vôbec ešte nejakú? Neboli to tak náhodou iba šialené kroky nešťastnej ženy, spôsobené neúspešným tehotenstvom? Už-už išla podľahnúť psychickému vypätiu, no v poslednej chvíli sa ovládla.

Nie! Povedala si v duchu. Bolo to len neodvratné zavŕšenie jednej životnej etapy, plnej priemernosti, poloprávd a nesplnených prianí. Tak to je! Určite je to tak! Presviedčala samu seba a sústredene sledovala malého vtáčika sediaceho na neďalekej pínii.

Alebo nie? Zbláznila som sa a v afekte zahodila za hlavu pokojné roky strávené s mužom, ktorý ma asi nemiloval, no napriek tomu bol mojou istotou, a prácu, ktorá mi prinášala naplnenie a umožňovala mi pomerne bezstarostne prežívať...

Prežívať! Áno, to je to správne slovo charakterizujúce jej život. Nežila, len *prežívala*. A tomu je teraz koniec! Už nikdy nedopustí, aby len *prežívala*. Začne odznova, lepšie a hlavne naplno! Tu na tomto ostrove, z ktorého zatiaľ spoznala iba letisko, zopár paliem, kaktusov a jedného spevavca sediaceho na ihličnatom strome.

„Dobrý deň, krásna slečna. Potrebujete odvoz?“ ozvalo sa odrazu z okienka bielej dodávky.

Sofia strýpla. Nahliadla do vozidla cez otvorené okienko, a keď na mieste šoféra zbadala tehotnú ženu s obrovskými modrými očami a kučeravými vlasmi farby zrelej pšenice, srdce jej poskočilo a tvár jej skrášlil srdečný úsmev.

„Zuzka!“ zvýskla, otvorila dvere dodávky, vyšvihla sa na sedadlo a objala priateľku.

„Tak som sa na teba tešila!“

„Aj ja na teba, Sofi. Konečne si tu!“ zamumlala jej do zvl-
nených vlasov Zuzana.

„Tak neváhaj a štartuj!“ zavelila Sofia odhodlane.

Jej priateľka sa odtiahla a prekvapene zažmurkala. „A kuf-
re ti netreba?“

Sofia sa buchla po čele, vyskočila z auta a v momente všetko napravila. „V poslednom čase som akosi mimo,“ po-
informovala Zuzanu a pohodlne sa usadila vedľa nej.

„Vôbec sa ti nečudujem.“

„Zato ja občas áno. Prekvapujem samu seba.“

„Nebud' na seba taká prísna,“ odvetila Zuzana, pohľadila priateľku po líci a vyrazila z letiska smerom na diaľnicu.

„Aký bol let?“

„Takmer bezproblémový, až na náročné pristávanie na krátkej dráhe so silným vetrom v chrbte a ešte... zdalo sa mi, že po mne čudne pokukovali letušky, ale to som si pravdepodobne iba namýšľala.“

„Jedine, že by ti závideli. Napriek tomu všetkému, čo sa ti v poslednom čase prihodilo, vyzeraš úžasne.“

„To ty si nádherná. Oči ti žiaria, máš krásnu pleť a to bruško ti neskutočne pristane,“ vrátila priateľke kompliment Sofia a pobožkala ju.

„Že bruško! Veď o necelé dva mesiace rodím! Naplňa ma to nadšením, samozrejme, no na druhej strane ma mátajú obavy rôzneho druhu... Tým ťa však nebudem zaťažovať. Hlavne, že si konečne tu, podrobne mi porozprávaš o všetkom, čo sa udialo, zrelaxuješ a predovšetkým mi pomôžeš v práci, pretože nezvládam ani polovicu z toho, čo pred tehotenstvom,“ odvetila Zuzana, dupla na plynový pedál a s istotou ich viedla smerom k hlavnému mestu. „Ako je teraz na Slovensku? Stihlo už nasnežiť?“

„Kdeže, november je daždivý, veď to poznáš, a december bude podobný,“ vyviedla ju Sofia z omylu a veselo trkotala o počasí a všetkom možnom, čo by Zuzanu odtrhnutú od domova mohlo zaujímať, a zároveň pozorovala krajinu mihajúcu sa za oknom.

Dlho si Madeiru iba predstavovala, veľa si o nej prečítala a k vytvoreniu obrazu prispelo aj Zuzanino pravidelné rozprávanie, no stretnutie s touto subtropickou perlou bolo aj tak nanajvýš prekvapivé. Fascinoval ju predovšetkým oceán, ktorý lemoval pobrežie a leskol sa ako zrkadlo. Jasne si uvedomovala, že je neoddeliteľnou súčasťou života ľudí, ktorých domovom je tento malý nádherný ostrov. Bol od nepamäti zdrojom ich obživy, viedli ním dopravné cesty, inšpiroval umelcov aj obyčajných ľudí, ktorých tešil každodenným pohľadom na svoju nekonečnú krásu. V diaľke sa plavili menšie aj väčšie lode, venujúce sa preprave tovaru, rybolovu a niektoré oddychu a zábave svojich pasažierov. Oblaky odplávali do diaľky a na oblohe ponechali novembrové slnko dopadajúce na okolitú jedinečnú prírodu.

Sofia sa kochala vysokými horami vytvorenými sopečnou lávou, obdivovala múry spevňujúce prudké svahy pokryté rôznofarebnými bugenvileami a domy s nádhernými

záhradami plnými rozkvitnutých sukulentov, ibišov a bielych kálií. Nadchýnali ju palmy a juky, dokonca zahliadla aj kvitnúce orchidey a obrovské vianočné ruže, ktorých červené listy sa kúpali v lúčoch hrejivého slnka.

Po jednej zo zákrut sa pred nimi v diaľke objavilo mesto husto posiate domami na strmom svahu, s neprehliadnuteľným prístavom a hradom na jednom zo strmých kopcov. Sofia nemohla odtrhnúť pohľad od tohto rozprávkového výjavu.

„Hlavné mesto Funchal,“ poinformovala ju Zuzana. „Tam mierime. V jednej zastrčenej uličke v centre ťa čaká tvoj nový domov.“

„Je to *tvoj* domov, Zuzi,“ napomenula ju Sofia.

„A teraz aj tvoj. A môžeš u mňa zostať, ako dlho sa ti zažiada. Len sa o môj podkrovný byt budeš musieť podeliť aj s bábom, ktoré sa za krátky čas vypýta na svet.“

Sofia sa na svoju priateľku usmiala a úprimne odvetila. „Som šťastná, že s tebou môžem stráviť posledné týždne tvojho tehotenstva, no a bábätko... neviem sa dočkať malého voňavého uzlíčka. Sľúb mi však, že v momente, keď ti moja prítomnosť začne liezť na nervy, mi to okamžite povieš.“

„Nič také sa nestane,“ ubezpečovala ju Zuzana, „ale ak na tom trváš, dobre. Sľubujem.“

„Výborne. A teraz mi porozprávaj niečo o Funchale.“

Zuzana spomalila, pretože schádzali z diaľnice do rušných ulíc hlavného mesta, a začala mesto opisovať ako turistickí sprievodcovia, ktorých často stretávala.

„Je to úžasné mesto s neopakovateľnou atmosférou. Niekoľko rokov po sebe získalo titul najčistejšej európskej metropoly a môžem potvrdiť, že nájsť na uliciach odpadky si vyžaduje poriadnu námahu. Má viac ako stotisíc obyvateľov. V súčasnosti sa ťahá do strmých kopcov, ale vyvinulo

sa z malej osady, ktorá vznikla v pätnástom storočí, a názov dostalo od slova *funcho*, čo v portugalčine znamená fenikel,“ oboznamovala s nadšením kamarátku, raziac si cestu do centra. „Teraz tu okrem domácich obyvateľov žijú ľudia takmer z celého sveta a zároveň je tu plno turistov, čo mestu dodáva veľkú osobitosť. Je to tu čisté, kultivované, takmer bez kriminality. V noci sa môžeš pokojne túlať ulicami, zapadnúť do baru, osviežiť si chodidlá v oceáne a nič ti nehrozí. Ideálne miesto na výchovu detí. V minulosti ho navštívila Sissi, ktorá tu má aj sochu, a Winston Churchill sa na ostrove venoval maliarstvu. Krištof Kolumbus sem zavítal tiež a dokonca sa tu aj oženil. Nájdeš tu úchvatnú tržnicu Mercado dos Lavradores a lanovkou sa odvezieš do rozprávkovej záhrady Monte. Je to mesto plné kvetín, ovocia, botanických záhrad a starobylych námestí, preslávené dobrým jedlom a prívetivosťou ľudí, ktorí sa na teba vždy usmejú. Obmýva ho oceán, divoký a zároveň romantický. Jednoducho, Funchal nemá chybu, aspoň ja to tak cítim,“ dokončila svoje rozprávanie. „A sme v centre. Napravo vidíš radnicu a historické námestie.“

„Krása. Ak by ťa jedného dňa omrzela kariéra dekoratérky, môžeš sa živiť sprevádzaním turistov,“ nadhodila Sofia so smiechom.

„A vieš, že som na to už pomyslela?“

Po pár minútach malej poznávacej jazdy ju Zuzana upozornila na kaviareň Ritz, nádhernú záhradu Jardim municipal plnú zelene a rozkvitnutú aj v predvianočnom čase a ukázala jej divadlo a sochu Zarca, slávneho moreplavca a objaviteľa Madeiry. Mesto na Sofiu pôsobilo mimoriadne sofistikovaným dojmom, turisti sa tu miešali s domácimi obyvateľmi v úplnej harmónii a so samozrejmosťou.

„A teraz zabočíme do strmých kopcov a úzkych uličiek s historickými aj novšími domami.“

Sofia nevedela, kam skôr pozrieť. Obdivovala osobitú architektúru budov, na ich prízemí boli obchody, reštaurácie a kaviarničky a na poschodiach byty alebo kancelárie. Nakoniec zastali na malom námestí, v strede ktorého sa ako šperk vynímala fontána.

„A sme na mieste,“ oznámila Zuzana, keď zručne zaparkovala.

Sofia vystúpila, obehla auto a pomohla svojej tehotnej kamarátke. „Je to tu malebné,“ usúdila a s nadšením si obzerala jednoduché námestie, ktoré ju v tomto predvianočnom čase prichýli.

„A veľmi praktické,“ doplnila ju Zuzana a rukami si podoprela boľavý chrbát. „Oproti je lekáreň a malá kaviarnička, napravo pekáreň, pod naším bytom zas reštaurácia. A nezabúdaj – sme v centre, to je obrovské plus.“

Sofia sa ešte chvíľu nadchýnala krásnou kamennou dlažbou, jemnými líniami fontány, dvoma košatými plumériami a predovšetkým úžasne pokojnou atmosférou.

„Tak poď, chop sa batožiny a ja zoberiem dekorácie, ktoré sa mi podarilo zohnať vo veľkosklade.“

Vošli do domu a začali stúpať po drevenom točitom schodisku, ktoré vŕzgalo a častým používaním zostalo vyleštené natoľko, až sa jednotlivé schody šmykali. Bola to neľahká výprava, pretože Sofia vliekla dva kufre a Zuzana dekorácie a tehotenské bruško. Po niekoľkých prestávkach napokon zastali pred dverami jedného z podkrovných bytov.

„Kde len mám tie kľúče?“ Zuzana funela a zúrivo sa prehrabávala v nadrozmernej taške, ktorá slúžila ako pracovná aktovka a zároveň kabelka. „Ak ich okamžite nenájdem, pocikám sa,“ bedákala. „Á, tu ste, potvory!“ vykrikla dupkajúc

nohami, vsunula kľúč do zámky, vbehla dnu, hodila všetky veci na zem a ozlomkrky trielila na toaletu. „Prepáč, Sofi,“ zakričala a zabuchla za sebou dvere. „Cít sa tu ako doma.“

Sofia sa usmiala a prekročila prah bytu. Položila kufre na zem a začala sa rozhliadať. Veľkorysá vstupná hala, v ktorej sa ocitla, plynulo prechádzala do obývačky, odkiaľ bol východ na nevelký balkón. V obývačke zistila, že je veľmi účelne spojená s kuchyňou, čím vznikol nádherný slnečný priestor, uprostred ktorého očarene zastala.

Vrátila sa do haly a postupne vošla do menších izieb. Jedna z nich bola spálňa, druhá podľa všetkého hostovská izba – jej dočasné útočisko. Tretie dvere viedli do malej komory slúžiacej ako sklad materiálu, ktorý Zuzana potrebovala pri svojom zamestnaní dekoratérky.

Keď sa Sofia vrátila do obývacej izby, uvedomila si, že je to vlastne úžasný, dokonale funkčný ateliér. Okrem dreveného nábytku, pozháňaného podľa všetkého na funchalských blších trhoch, tu bol dlhý pracovný stôl plný sušených kvetov, eukalyptových halúzok a plodov, orechov, šišíek, machu aj gaštanov, zamatových stúh, vianočných gulí, drobných perličiek a všakovakých ozdôb. Nechýbali ani slamené základy na vianočné vence, farebné spreje, tavná lepiaca pištoľ, drobné aj väčšie figúrky ľudí a zvierat, farby, štetce, nožnice a lepidlá. Pri balkónových dverách bolo malé parenisko plné všakovakých priesad. V kúte sa o stenu opierali baly látok s drobnými flitrami, zo stropu viselo imelo.

„Obzeráš si môj skromný príbytok plný organizovaného chaosu?“ zaznel Zuzanin hlas.

Sofia rozhodila rukami. „Že skromný?! Veď to je priestranný ateliér a musí ťa mesačne stáť nemalú sumu. Ako to dokážeš utiahnuť?“

„Máš pravdu, no všetko sa dá, keď sa chce. Majitelia budovy, starší manželský pár, vlastnía úspešnú právnickú firmu a dohodli sme sa, že časť nájmu splatím v naturáliách. Starám sa o dekoráciu každej ich firemnej párty a počas sviatkov vyzdobím ich vilu, tento dom a, samozrejme, aj ich firmu.“

„To teda nie je málo.“

„Nie je, ale robím to rada a zatiaľ všetko stíham. Vlastne... V poslednom čase už ani veľmi nie.“

Sofia pristúpila k Zuzane a objala ju. „Nič sa neboj, som tu a so všetkým ti pomôžem.“

„Ani si nevieš predstaviť, ako sa teším.“

„Ja ešte viac. Teraz sa hádam vybalím...“ začala vetu Sofia.

„A potom zjídeme do reštaurácie dole na výborného tuniaka,“ dokončila za ňu Zuzana a v očiach sa jej zablyso presne tak isto ako všetkým tehotným ženám, keď príde reč na jedlo.

Po fantastickej večeri sa dlho prechádzali romantickými ulicami Funchalu, v ktorých pomaly pribúdala vianočná výzdoba, pretože december sa blížil a Vianoce na seba začínali opäť upozorňovať. Úzke ulice v strmých svahoch boli plné turistov, z ich tvárí sršala dobrá nálada a číra radosť z oddychu, ktorý si po mesiacoch namáhavej práce v zamestnaniach dopriali.

Sofia nasávala atmosféru mesta, pozorne si vkladala do pamäti jeho jedinečnosť a zároveň sa snažila zapamätať si zopár orientačných bodov, ktoré jej v budúcnosti pomôžu nepoblúdiť.

Zatiaľ čo opäť stúpali po schodoch ich domu a zdolávali poschodie za poschodím, uvedomila si, že pre Zuzanu začína

byť fyzická námaha skutočný problém. Často oddychovala a fučala ako lokomotíva vezúca ten najvzácnejší náklad.

Keď sa im do podkrovia predsa len podarilo dostať, Zuzana zase bežala na toaletu a Sofia sa posadila na balkón. Vo večernom svite zapadajúceho slnka pozorovala ľudí sediacich na terase kaviarne oproti, obdivovala typickú čierno-bielu dlažbu chodníkov a nádheru historickej fontány s okrúhrou prízemnou časťou, do ktorej padala priezračná voda. Úsmev na tvári jej vyčaril malý buclatý cherubín sediaci na samom vrchu fontány, ktorý sa naťahoval za jagajúcimi sa kvapkami vody. Vyžarovala z neho radosť z hry a detská nenútenosť. Fontána pôsobila nadprirodzeným dojmom a Sofia pripustila možnosť, že keby na dlhší čas privrela oči, mohla by sa preniesť do sveta éterických bytostí.

„Tak som tu,“ ozvala sa Zuzana s táckou, na ktorej niesla karafu vody, fľašu madeirského vína, dva poháre a medové koláčiky.

„Ukáž, pomôžem ti,“ vyskočila Sofia z kresla, zobrala náklad z priateľkiných rúk a opatrne ho položila na stôl. „Musíš sa šetriť.“

Zuzana sa sťažka zosunula do ratanového kresla. „To si nemôžem dovoliť.“

„Práveže môžeš, moja milá, a aj *musíš*. Prišla som, aby som časť tvojich povinností prebrala na svoje plecia a aby si mohla popri práci aj relaxovať,“ odvetila rázne Sofia. Do svojho pohára naliala víno zlatistej farby a do priateľkinho chladivú vodu.

Zuzana vypila vodu takmer na dúšok a nohy si vyložila na nízku stoličku, ktorá zjavne už dlho slúžila na tento účel. „Trochu mi tvrdenie,“ oznámila a oboma rukami si hladila tehotenské bruško.

„Oddychuj, Zuzi, a hlavne sa nestresuj. Tvrdenie je v poslednom trimestri úplne bežné, len nesmie trvať veľmi dlho.“

„Áno, máš pravdu... Už je to lepšie,“ odfúkla si tehuľka. „A teraz mi konečne prezraď, prečo si sa rozhodla tak radikálne zmeniť svoj život. Niečo si mi napísala, ale nebola som z toho veľmi múdra.“

Sofia si vzdychla. „To ani ja.“

„Si zmätená? Lutuješ svoj krok?“

„Nie, ani náhodou... len...“ malú chvíľu si triedila myšlienky. „Akosi nedokážem uveriť, že som to naozaj urobila. V priebehu pár dní som hodila za hlavu všetko, čo som osem rokov budovala a do čoho som vkladala nádeje.“

„Myslíš tým Martina?“

„Toho predovšetkým. Keď sme sa zoznámili, dýchala mi na krk tridsiatka a s ňou prichádzali aj tie nezmyselné myšlienky... Veď to poznáš... Že už nie som najmladšia, mala by som sa konečne usadiť, nájsť si muža, ktorý nie je alkoholik, lenivec, sukničkář, ktorý si umýva zuby, mení si každý deň ponožky, netelefonuje na záchode, je milujúci, empatický a nikdy neuprednostní svojich kamarátov predou mnou.“

Zuzana sa zasmiala. „Taký neexistuje.“

„No vidíš! A ja som predsa len takého našla. Aspoň som si to o Martinovi myslela.“

„A čo sa pokazilo? Videlo sa mi, že ste spolu šťastní.“

Námestie sa ukrylo do tmy a svetlá lúčov vytvárali svoju tieňohrou pôsobivý výjav, ktorý lákal vydať sa do nočných ulíc a užiť si mágiu mesta.

Sofia si doliala vína, na tvári sa jej usídlil smutný výraz. „Začiatky boli fantastické. Zamilovala som sa až po uši, bola som si istá, že som našla toho pravého. Zdal sa byť úplne dokonalý. Už to mi malo byť podozrivé! Vysoký štíhly zubár,

charizmatiký, inteligentný, pozorný a k tomu všetkému nezadaný a ochotný tráviť všetok svoj voľný čas so mnou – nenápadnou zdravotnou sestrou z medicínskeho centra od vedľa.“

„Pamätám sa na to. Chodila si s hlavou v oblakoch a tvárila si sa ako zhyponotizovaná myš,“ spomínala Zuzana. „Trochu som sa vtedy o teba bála. Mohol sa z neho vykľuť úplný blbec. Možno bigamista, fetišista, egoista, prípadne klavirista alebo esejista, a ty by si si to vo svojej zamilovanosti vôbec nevšimla,“ zavtipkovala. „Avšak... nič také sa nestalo.“

„Máš pravdu, všetko bolo výborné. Naďalej sme sa stretávali, trávili spolu víkendy, časom som sa k nemu nastahovala. Užívala som si najkrajšie chvíle svojho života, neschopná veriť, že to nie je sen, a popri tom som prehliadala náznaky, ktoré ma mali varovať.“

„Čo tým myslíš?“

Sofia smutne pokývala hlavou. „On ma nikdy nemiloval.“

„To nie je pravda!“ vyhrkla Zuzana.

„Je to tak. Bol milý, pozorný, ochotný žiť so mnou až do smrti, ibaže... nebola v tom láska, len racionálne vedomie, že nechce byť sám, že potrebuje niekoho, kto mu uprace, navarí, pôjde s ním v lete k moru, v zime na dve lyžovačky, postará sa o neho, keď ho skolí chrípka a vyvrtné si členok na futbale. A ja som bola tá pravá. Pracovitá, starostlivá, nenáročná... no, proste hlupaňa. Nič som od neho nechcela, len nehynúcu lásku. A práve tej sa mi nedostávalo.“

„Ak je to tak, prečo si od neho dávno neodišla?“

Sofia rozhodila rukami. „A to mi povedz! Prečo som to neurobila?“ vykrikla. Odpila si poriadny dúšok a pokračovala. „Pretože som ho neustále porovnávala s mužmi, ktorých som mala pred ním, s chlapmi svojich kamarátok a kolegýň a s celým mužským pokolením vo všeobecnosti. Vychádzal

mi z toho ako úplná hviezda. Nenachádzala som na ňom chybu. Až teda, na jednu...“

„Nemiloval ňa,“ dodala Zuzana ešte stále prekvapene.

„Presne tak.“

„A ty si to vydržala dlhých osem rokov?“

Sofia si vzdychla. Z ulice k nim doliehali hlasy a smiech dovolenkárov, ktorým silné madeirské víno pomohlo k tej najlepšej nálade, a hrkotanie stoličiek z terasy reštaurácie pod nimi. „Posledné dva roky... som si povedala, že to možno vyrieši... dieťa. Viem, bola som naivná, ale v tom období som o tom bola absolútne presvedčená. Myslela som si, že ho Martin bude určite z celého srdca milovať, a tak sa aspoň kúsok jeho lásky ujde aj mne. A hlavne som potrebovala niekoho, kto by mi lásku opätovoľ, o koho by som sa mohla starať a bol by iba môj. Zúfalo mi chýbal pocit, že ma niekto miluje.“

Zuzana položila pohár na stôl a schovala priateľkinu drobnú ruku do svojich dlaní. „Sofi, zlatko, prečo si mi o tom nikdy nepovedala?“

„Pretože by si mi nič z toho neuverila. Každý vnímal Martina ako absolútny jackpot. A ty tiež.“

„To máš asi pravdu.“

„Bola som taká hlúpa, Zuzi, zaslepená a naivná,“ pokračovala Sofia a hlas sa jej začal lámať. „Okamžite súhlasil, tváril sa, že je myšlienkou na bábätko nadšený, a tým ma iba utvrdoval v omyle. A keď som otehotnela, príkladne sa o mňa staral, našiel mi najlepšieho gynekológa a pôrodnika, vybavil mi všetky potrebné vyšetrenia a premýšľal o väčšom byte. O dieťatku sa však za celý ten čas vôbec nezmenil. Žiadna emócia, proste nič. Staral sa výlučne o praktické veci.“

„Bol proste *taký*, Sofi.“

„Áno, presne to som si hovorila aj ja. Ubehli tri mesiace a ja som si nahovárala, že otcovskú lásku dieťaťku nahradím tak, že ho budem ľubiť za dvoch a všetko bude v poriadku. No potom... Na prahu šiesteho mesiaca som začala mať čudný pocit a neskôr som si bola už celkom istá, že niečo nie je v poriadku. Lekár ma ubezpečoval, že všetko prebieha učebnicovo, ale môj šiesty zmysel mi našepkával, že sa mýli. A žiaľ, mala som pravdu...“

„Je mi to ľúto, tak veľmi som ti to želala,“ odvetila rozčítaná kamarátka.

„Prišlo to náhle, v jednej chvíli som bola budúca mamička, ktorá si vychutnávala tehotenstvo, a v druhej smutná žena s prázdnu náručou.“

„Och, moja...“ Zuzana nenachádzala slová.

„Keď som sa vrátila z nemocnice, lomcoval mnou smútok aj hormóny, bola som úplne mimo. Martin mi bol oporou a ubezpečoval ma, že nabudúce to určite vyjde. A ja som sa mu ako vždy snažila uveriť. Lenže... Čosi sa zmenilo. Vlastne, nič nebolo ako predtým. Odchodom toho malého stvorenia akoby spadla opona, ktorá zahalovala skutočnosť, a ja som uvidela pravdu v smutných farbách. Nikdy ma neľúbil a nikdy ani nebude, vyhovoval mu náš vzťah, to bolo celé, a čo bolo na tom najhoršie – uvedomila som si, že strata dieťaťa ho nezasiahla a že sa mu vlastne uľavilo.“

Priateľky sa chvíľu mlčky držali za ruky v ženskej spolupatričnosti. Hluk na ulici sa stíšil, z reštaurácie sa ozývali zvuky clivej portugalskej piesne, vzduch voňal kvetmi a oceánom, fontána šumela do tmavej noci.

„Precitla som a dopadla na úplné dno. Veľmi to bolelo, lapala som po dychu a stále som plakala,“ opisovala Sofia trápenie nedávnych dní. „Neviedela som, čo ďalej, nenachádzala